

ת"פ 38631/06/20 - מדינת ישראל נגד אחמד אלקרישאת, סאגר אלקרישאת

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 38631-06-20 מדינת ישראל נ' אלקרישאת ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד

נגד
הנאשמים
1. אחמד אלקרישאת
2. סאגר אלקרישאת
ע"י ב"כ עו"ד ציקי פלדמן

גזר דין

רקע

1. ביום 8.11.21 הורשעו הנאשמים על פי הודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה של **גידול, ייצור, הכנת סמים מסוכנים**, עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשמים הם אחים ובמועדים הרלוונטיים לכתב האישום הם התגוררו בבתי סמוכים אחד לשני במתחם מגורי המשפחה בפזורת אבו רביע בסמוך לכסיפה. החל מתאריך שאינו ידוע במדויק למאשימה ועד לתאריך 7.6.20 גידלו הנאשמים סם מסוכן מסוג קנבוס בכמות גדולה (להלן: "**הסם**") בשטח מגודר ומכוסה ברשת הסוואה בסמוך לביתו של הנאשם 1. הנאשם 1 ידע על גידול הסם ואפשר לגדל את הסם בשטח ביתו, והנאשם 2 דאג לטפל בשתילי הסם.

הנאשמים גידלו כ-600 שתילים של הסם, במשקל כולל של 35 ק"ג. לצורך גידול הסם, הנאשמים הצטיידו, בין היתר, במיכל מים ובמערכת השקיה, והנאשם 2 דאג לטפל בשתילים כנדרש.

בהתאם להסדר הדיוני אליו הגיעו הצדדים, שירות המבחן התבקש להכין תסקיר לעונש בעניינם של הנאשמים, והצדדים טענו לעונש באופן "חופשי".

תסקירי שירות המבחן

עמוד 1

נאשם 1

2. ביום 1.5.22 הוגש תסקיר בעניינו של נאשם 1. על פי התסקיר, הנאשם, בן 33, נשוי ואב ל-6 ילדים בגילאי 5-10. נמסר כי אביו של הנאשם נהרג בתאונת דרכים לפני זמן רב ואמם נותרה לגדל אותה בגפה. הנאשם תיאר עזרה הדדית במשפחה.

הנאשם התגייס לשירות צבאי ביחידה קרבית ושירת כחצי שנה בעזה, ולאחר מכן עבר תפקיד ושירת את יתר השירות בים המלח. לדבריו, הוא שוחרר בדרגת סמל, רצה להמשיך את שירותו בקבע, אך לאור חוסר בתקנים, הדבר לא צלח. עם תום השירות החל לעבוד בעבודות מזדמנות ועובר למעצרו עבד כ-8 שנים כאחראי משמרת במלון ולאחר שחרורו ממעצר בית החל לעבוד כפועל בחברת ביוב.

באשר לעברו הפלילי, נמסר כי הוא נעדר עבר פלילי, ומעיון בגיליון ההרשעות התעבורתי נרשמו לחובתו 8 הרשעות בגין נדון לקנסות כספיים.

ביחס לעבירה הנוכחית, הנאשם הודה בביצועה ולקח אחריות חלקית בגינה. לדבריו, אחיו (נאשם 2), שיתף אותו בכוונתו לגדל ולמכור סמים, נוכח מגפת הקורונה והעובדה כי לא הייתה לו הכנסה. לדבריו, התנגד לרעיון וניסה להניא את אחיו, ללא הצלחה. לדבריו, אחיו יצר קשר עם אחרים והחל בגידול השתילים בשטח שבין שני הבתים. לדבריו, מאחר והשטח לא היה מגודר, המשטרה סברה כי גם הוא מעורב בעניין. לדבריו, הוא כועס על אחיו והיה עליו ליצור קשר עם המשטרה. הנאשם הביע חרטה וצער על המצב הנוכחי אשר הוא שרוי בו.

הנאשם השתלב בקבוצת פיקוח לעצורי בית, שיתף פעולה ומסר כי הוא נתרם מהקבוצה והביע נזקקות טיפולית.

באשר להערכת גורמי הסיכוי, שירות המבחן הביא בחשבון כי מדובר הנאשם נעדר עבר פלילי קודם, שיתף פעולה עם שירות המבחן, מנסה למלא את תפקידו כאב, בעל יציבות תעסוקתית ומביע רצון לנהל אורח חיים מתפקד ושומר חוק. כן התרשמו מכך, שההליך המשפטי מרתיע אותו וכי הוא ביטא יכולת ונכונות לבחינת מעשיו ודפוסי התנהגותו. עוד שירות המבחן הביא בחשבון כי הנאשם מגלה אחריות ונראה כי מתאפיין בחשיבה מראש.

באשר להערכת הסיכון, שירות המבחן הביא בחשבון את ביצוע העבירה הנוכחית וחומרתה.

נוכח כל האמור, שירות המבחן ממליט על הטלת ענישה שיקומית בדמות של"צ בהיקף של 300 שעות והטלת צו מבחן למשך שנה.

נאשם 2

3. ביום 1.5.22 הוגש תסקיר בעניינו של נאשם 2. נמסר, כי הנאשם בן 32, אב לחמישה ילדים בגילאי שלושה חודשים-7 שנים. הנאשם שיתף גם הוא על מות אביו ועל כך שהוא מצוי בקשר טוב עם משפחתו. במישור התעסוקתי, הנאשם מסר, כי הוא עובד מזה כ-7 חודשים כמלווה הסעות ילדים לבית הספר. לדבריו, שעות העבודות מועטות שכן מתלווה להסעות הילדים בשעות הבוקר והצהריים ומעבר לכך הוא חסר תעסוקה. ציין, כי ממשיך לחפש תעסוקה וכי טרם מעצרו עבד במלון בים המלח כעובד ניקיון, אך בהמשך פוטר עקב מריבה עם עובד אחר, ולאחר מכן הועסק כפועל במפעל בשר כשנתיים.

ביחס לעברו הפלילי, לחובתו הרשעה בתחום התכנון והבניה, בגינה נדון לקנס כספי והתחייבות ומעיון בגיליון התעברותי שלו עולה כי בעברו 7 הרשעות תעבורה בגין נדון לקנסות כספיים. באשר לשימוש בחומרים ממכרים, הנאשם מסר 2 בדיקות שתן בשירות המבחן, שנמצאו נקיות משרידי סם.

ביחס לעבירה הנוכחית, הנאשם הודה בביצוע ולקח אחריות חלקית בגינה. לדבריו לאור מגפת הקורונה וחוסר תעסוקה, חשב על יצירת הכנסה בדמות גידול ומכירת סמים. פנה לאחיו (נאשם 1) והוא אשר אישר את הרעיון והביא את השתילים והציוד הנדרש. לדבריו, הוא לא יודע מהיכן אחיו השיג את הציוד האמור. הנאשם ציין, כי הוא זה שטיפל בשתילים, כאשר הנאשם 1 היה מגיע לגיחות קצרות.

הנאשם לא הביע נזקקות טיפולית ושירות המבחן התרשם כי ההליך המשפטי אינו מרתיע אותו וכי הוא אינו מביע כל דאגה או עניין באשר למצבו. לתפיסתו, התיק המתנהל אינו שייך לו, אלא לאחיו. כן מסר כי אם יידרש למאסר בפועל, מוכן הוא לכך שכן כל רצונו לסיים את ההליך המשפטי. שירות המבחן לא הצליח לבחון את דפוסי הבעייתיים של הנאשם והתרשם כי הנאשם מרוכז בשאלת זהות הגורם אשר דיווח לגורמי האכיפה על מנת שיוכל להיפרע ממנו. ניסיונות חוזרים לעיבוד התכנים ולבחינת דפוסי החשיבה לא צלחו.

ביחס להערכת גורמי הסיכון, שירות המבחן הביא בחשבון כי מדובר בנאשם בעל משפחה, אשר אם ירצה בכך, יוכל לבחון ולשנות את דפוסי וכן יוכל להתמיד בתעסוקה.

ביחס לגורמי הסיכון, שירות המבחן הביא בחשבון את ביצוע העבירה וחומריתה. כן הביאו בחשבון הערכתם לסיכון לביצוע עבירות עתידיות להשגת רווח כלכלי מהיר וזמין, כפי שהתבטא בדבריו. כן הביאו בחשבון את חוסר רצון הנאשם להשתלב בטיפול ואת העובדה כי ההליך המשפטי לא מרתיע אותו וכי הוא אינו מתחרט על ביצוע העבירה עצמה.

לסיכום, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם והמליץ על הטלת עונש מוחשי בדמות מאסר שירוצה בעבודות שירות.

4. ביום 4.7.22, לאחר שנשמע טיעון לעונש והדין נדחה לעיון ומתן גזר דין, הגישה ב"כ הנאשם בקשה בהסכמה להפניית נאשם 2 לקבלת תסקיר משלים.

בתסקיר המשלים מיום 18.9.22 נמסר, כי שירות המבחן נפגש שוב עם הנאשם. בפגישה זו נמסר כי הנאשם עובד בשני מקומות עבודה, האחד כמלווה והשני כמנקה בבית מלון, אם כי בשיחה נוספת שקיימו עם הנאשם לאחר מכן הוא מסר, כי התפטר מעבודה זו והחל לעבוד כנהג טרקטור. נמסר, כי פגישה זו לוותה בקשיים, שכן הנאשם התקשה לבטא עצמו ולשתף פעולה. הנאשם הסביר, כי הוא מתרגש מאד ולעיתים נוטל תרופת הרגעה, שלא באמצעות רופא, אשר לא הספיק ליטול אותה טרם המפגש. הנאשם מסר, כי הוא מעוניין בטיפול ועל כן הוא זומן לסדנת הכנה לטיפול קבוצתי. נמסר, כי הנאשם חווה קושי משמעותי במהלך המפגש, אך בסופו עלה כי הוא זקוק לדמות משמעותית בחייו שתכוון אותו. שירות המבחן מסר כי לנוכח התנהלות הנאשם אף עלתה סברה כי לנאשם מגבלה או קושי קוגניטיבי. לאור זאת, שירות המבחן בחן אפשרות להפניית הנאשם לאבחון קוגניטיבי, אך הוא הוחלט שלא לעשות כן וכח מורכבות התפיסות והעמדות ובהתחשב בגילו המתקדם יחסית של הנאשם. נמסר, כי על אף שהנאשם מבטא רצון להשתלב בטיפול, הוא מתאפיין במופנמות וסגירות המונעת ממנו ביטוי עצמי. נוכח השינוי

בעמדתו ביחס לנזקקות טיפולית, שירות המבחן המליץ על הטלת של"צ בהיקף של 340 שעות וצו מבחן למשך שנה.

טענות הצדדים לעונש

5. כאמור, הצדדים טענו תחילה לעונש בתאריך 4.7.22.

המאשימה הגישה טיעון לעונש בכתב וכן את גיליון רישום עברו הפלילי של נאשם 2 [ת1].

המאשימה התייחסה לכך, כי מגדלי הסמים הם העומדים בראש שרשרת הפצת הסם. לשיטתה יש להחמיר עם מי שמעוניינים להפיק רווח כלכלי על חשבונם של המכורים לסמים. נטען, כי הפגיעה בערכים המוגנים הינה פגיעה קשה.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה נטען, כי הנאשמים גידלו והפיקו סם מסוכן מסוג קנבוס ללא היתר בכמות גדולה בשטח מוגדר ומכוסה ברשת הסוואה בסמוך לביתו של נאשם 1, אשר ידע על הנעשה ואפשר זאת. הנאשם 2 דאג לטפל בשתילים. הנאשמים גידלו יחד כ-600 שתילי סם, במשקל כולל של 35 ק"ג והצטיידו בציוד מתאים.

לענין מדיניות הענישה הנוהגת, המאשימה הפנתה למספר אסמכתאות:

א. ע"פ 126/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** - הנאשם הורשע בגידול 286 שתילים במשקל של 63 ק"ג. בית המשפט המחוזי השית עליו 9 חודש מאסר בעבודות שירות, תוך סטייה מהמתחם שקבע - 18-42 חדשי מאסר. ערעור המדינה לבית המשפט העליון על קולת העונש התקבל, ובית המשפט הטיל על המשיב 18 חודשי מאסר בפועל.

ב. רע"פ 6041/18 **יוסי נ' מדינת ישראל** - הנאשם הורשע בהקמת מעבדה לגידול סמים ונתפסו אצלו 39.55 ק"ג סם מסוכן מסוג קנבוס. המלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם עבודות שירות נדחתה בכל הערכאות, והוטלו על הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים, תוך קביעת מתחם הנע בין 18-36 חודשי מאסר. נקבע, כי חרף ההמלצה השיקומית יש להעדיף את עקרון ההלימה על פני שיקולי השיקום.

ג. ע"פ 863/18 **סבן נ' מדינת ישראל** - הנאשם הורשע בכך שהקים יחד עם אחרים מעבדה שבה גידל שתילי קנבוס במשקל 92 ק"ג. נקבע מתחם ענישה של 28-52 חודשי מאסר ועל הנאשם הוטלו 36 חודשי מאסר, חרף המלצת שירות המבחן להטיל עבודות שירות לצד צו מבחן. בית המשפט העליון דחה את הערעור על קולת העונש.

ד. עפ"ג 2901-01-21 **בן שושן נ' מדינת ישראל** - הנאשם הורשע בגידול 1,057 שתילי קנבוס במשקל של 6 ק"ג. נקבע מתחם ענישה של 24-48 חודשי מאסר ועל הנאשם הוטלו 28 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 15,000 ₪. טענת המערער כי רק סיפק את האמצעים לאחר ולא לקח חלק בפועל בגידול נדחתה בשים לב לעובדות כתב האישום בו הודה. ערעור הנאשם על חומרת העונש נדחה, תוך שצוין, כי העונש

נוטה לקולא.

נוכח הפסיקה הנוהגת, המאשימה ביקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם לנאשם 1 נע בין 20-40 חודשי מאסר ולנאשם 2 24-48 חודשי מאסר.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה צוין, כי נאשם 1, יליד 1988, נעדר עבר פלילי ונאשם 2, יליד 1991, בעל עבר פלילי בתחום התכנון והבנייה. צוין, כי הנאשמים שהו במעצר בית מלא - נאשם 1 החל מיום 7.6.20 ועד ליום 11.8.20 ונאשם 2 עד 5.8.20. ההגבלות אשר חלו עליהם הוסרו ביום 8.11.21.

באשר לתסקירי שירות המבחן צוין, כי הנאשמים לקחו אחריות חלקית על מעשיהם. המאשימה סבורה כי קבלת המלצת שירות המבחן עלולה להחליש את הערך ההרתעתי בעבירות אלה ותחליש את הכלי החשוב שנודע לביעור נגע הסמים. עוד צוין כי באחרונה בתי המשפט מחמירים בענישה וקבלת המלצת שירות המבחן עומדת לדין הנוהג.

באשר לשיקולי השיקום, המאשימה הפנתה למספר פסקי דין אשר ניתנו לאחרונה, במסגרתם חודדה מידת המשקל שניתן לשיקולי השיקום (ראו ע"פ 126/22 מדינת ישראל נגד פלוני; ע"פ 1859/22 פלוני נ' מדינת ישראל).

עוד ביקשה המאשימה להביא בחשבון את שיקול הרתעת הרבים וזאת נוכח נפיצות העבירה והקושי באיתורה.

המאשימה ציינה, כי הביאה בחשבון את העובדה שהנאשמים הודו בכתב אישום מתוקן וחסכו זמן שיפוטי יקר. בצד זאת נשקלו נסיבות האירוע, הנזק שנגרם והנזק שעלול היה להיגרם והצורך בהרתעת היחיד והרבים.

לסיכום, עתרה מאשימה להטיל על הנאשמים עונשים ברף האמצעי-תחתון של המתחמים וכן להטיל עליהם קנס גבוה, מאסר מותנה, התחייבות ופסילת רישיון נהיגה.

6. **ב"כ הנאשמים** טענה לגבי נאשם 1 כי מדובר בבחור צעיר נעדר עבר פלילי, אשר שירת בצבא. במהלך מגפת הקורונה פוטר מעבודות ונקלע לסיטואציה קשה. נטען, כי הנאשם לקח אחריות עוד במשטרה, הודה והביע צערה וחרטה על מעשיו. כן צוין כי כתב האישום המתוקן מלמד על חלקו היחסי בביצוע העבירה.

ההגנה סבורה כי מתחם העונש ההולם בעניינו נע בין חודשים בודדים של עבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל.

כן הפנתה הסגורית לתסקיר שירות המבחן ממנו עולה כי מדובר באדם אשר עבד כל חייו, שירת, תרם למדינה והיה לו חשוב לעשות כן. עוד עולה כי הנאשם עבר טיפול ולקח אחריות מלאה על מעשיו. שירות המבחן המליץ על

ענישה שיקומית בעניינו.

באשר לנסיבות אשר קשורות בביצוע העבירה נטען, כי לא מדובר בעבירה מתוכננת או מתוככמת, מדובר בגידול שתילים, השקיה ותו לא. נטען, כי חלקו היחסי קרוב מאוד למסייע. נטען, כי הנאשם מתחרט שלא התקשר למטרה וכי הסיטואציה מורכבת שכן מדובר ביחסים משפחתיים. נטען כי כיום הנאשם מבין שהיה עליו לפעול אחרת. כן נטען, כי הנזק שנגרם אינו רב שכן כל הסמים נתפסו.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה נטען, כי הפגיעה בנאשם היא קשה שכן ההליך מתנהל זמן רב, וכי היה מצוי בתנאים מגבילים כשנה וחצי, מתוכם חודשיים במעצר של ממש. בתקופה ארוכה הוא לא עבד, מצבו המשפחתי התדרדר והפגיעה במשפחתו הייתה משמעותית. נטען כי הנאשם נעדר עבר פלילי, הביע צער וחרטה.

ההגנה עתרה לסטות מן העונש ההולם משיקולי שיקום, ולאמץ את המלצת שירות המבחן.

לדעת ההגנה, המתחם בעניינו של הנאשם 1 יכול להתחיל ממאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות והפנתה לפסיקה נוהגת:

א. ע"פ 26985-08-19 **שטנפר נ' מדינת ישראל** - הנאשם הורשע בגידול שתילי קנאביס במשקל של 113 ק"ג נטו והחזקת כלים המשמשים להכנת סמים. בית משפט השלום הטיל על הנאשם 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, 6 חודשי מאסר על תנאי, צו מבחן וקנס על סך 5,000 ₪. בערעור הוקל עונש של המערער נוכח המלצת שירות המבחן ושיקום משמעותי שעבר הכולל טיפול בן 9 חודשים בהתמכרויות ובאשר תחומי חייו. על הנאשם הוטלו עליו צו של"צ בהיקף של 240 שעות וצו מבחן למשך 18 חודשים.

ב. ע"פ 6162/21 **אזיזוב נ' מדינת ישראל** - נאשם אשר הורשע בייצור סמים במשקל של 70 ק"ג. נוכח העובדה כי הנאשם הינו אב יחידי המגדל בכוחות עצמו 3 ילדים, אשר שהה במעצר בפיקוח אלקטרוני תקופה של 18 חודשים ועבר טיפול משמעותי ושירות המבחן המליץ על עבודות שירות, עונשו הומר מ-28 חודשי מאסר בפועל ל-9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וצו מבחן למשך שנה.

ג. ע"פ 4285/17 **יצחקי נ' מדינת ישראל** - מערערת אשר הורשעה בייצור סמים ונמצאו בביתה 500 שתילי קנאביס וכן 500 שתילים נוספים בחצר ו-3 שקים אשר הכילו קנבוס שעבר ייבוש במשקל 9.1 ק"ג. סך הכל, נתפסו אצל הנאשמת 100 ק"ג קנבוס. הנאשמת עברה הליך טיפולי, ונעדרת עבר פלילי. בית המשפט המחוזי הטיל עליה 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל ובבית המשפט העליון עונשה הוקל והוחלט כי המערערת תישא עונש מאסר בן 6 חודשים אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות וזאת בשל שיקולי שיקום מובהקים הכולל טיפול מקיף של שנה ביחידה להתמכרויות, בתעסוקה וחיי הפנאי של הנאשמת.

ד. ת"פ 30039-04-20 **מדינת ישראל נ' זלצברג** - הנאשם הורשע בייצור קנבוס במשקל כולל של 95 ק"ג. שירות המבחן המליץ על צו של"צ וזאת לאור הליך שיקום משמעותי שעבר הנאשם שכלל הליך טיפולי פרטני וקבוצתי. בית המשפט קבע כי הרף התחתון עומד במקרה זה על 20 חודשי מאסר, ומצא לסטות

ממתחם העונש ההולם והטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, 12 חודשי מאסר מותנה, קנס כספי בסך 30,000 ₪ וצו מבחן למשך שנה.

ה. ת"פ 65264-01-20 **מדינת ישראל נ' מנחם ואח'** - שני נאשמים אשר הודו במסגרת הסדר טיעון בעבירות גידול סמים, החזקת סם שלא לצריכה עצמית ונטילת חשמל. נאשמת 2 הורשעה בגידול 289 שתילי קנבוס במשקל של 34.6 ק"ג, ובהחזקת קנבוס במשקל 4.5 ק"ג, נאשם 1 הורשע בגידול של 67 שתילים במשקל נטו של 2.25 ק"ג ושני הנאשמים יחד הורשעו גם בגידול של 200 שתילים במשקל של 19.15 ק"ג. נוכח תסקיר חיובי, הוטלו על הנאשם 1 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועל הנאשמת 2, מאסר למשך 9 חודשים לריצוי בעבודות שירות.

ו. ת"פ 48510-10-18 **מדינת ישראל נ' אלסייד** - הנאשם הורשע בסיוע לגידול כ-240 שתילים במשקל שאינו פוחת מ-50 ק"ג. על הנאשם הוטל עונש בן 9 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות, עונש מאסר מותנה וקנס על סך 10,000 ₪.

ז. ת"פ 17256-05-20 **מדינת ישראל נ' אזולאי** - הנאשם הורשע בגידול, יחד עם אחר, של כ-184 שתילי קנבוס במשקל של כ-30 ק"ג. על הנאשם הוטלו 9 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס על סך 5,000 ₪.

ח. ת"פ 40001-05-18 **מדינת ישראל נ' עתמין** - הנאשם הורשע בגידול והפקה של קנבוס במשקל של 51 ק"ג. בית המשפט סטה מהמתחם משיקולי שיקום, נוכח כברת דרך שיקומית אותה עבר הנאשם הן בתחום ההתמכרות, הן בתעסוקה וכן הסדיר חובות אותם היה חייב והטיל על הנאשם 9 חודשי עבודות שירות, 12 חודשי מאסר מותנה, צו מבחן למשך שנתיים, קנס על סך 25,000 ₪ ופסילה בפועל ועל תנאי.

ט. ת"פ 12469-10-16 **מדינת ישראל נ' שאויש** - הנאשם הורשע בסיוע לייצור סם, החזקת סם שלא לצריכה עצמית ונטילת חשמל. נקבע מתחם עונש הולם של 6-18 חודשי מאסר ועל הנאשם הוטלו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, 12 חודשי מאסר מותנה וקנס בסכום של 15,000 ₪.

י. ת"פ 24772-02-20 **מדינת ישראל נ' אל עקבי** - הנאשם הורשע בהחזקת 55 ק"ג קנבוס בביתו. לאור הליך שיקום ותסקיר חיובי, הוטלו על הנאשם 300 שעות של"צ וצו מבחן למשך שנה וחצי.

יוער, כי עיון בפסקי הדין אליהם הפנתה ההגנה מלמד, כי מקום בו הוטלו עונשי מאסר שלא לריצוי בפועל, ככלל, הדבר היה לאחר התרשמות מהליכי שיקום מעמיקים ומשמעותיים מהם ניתן היה להסיק כי הנאשם ביצע שינוי מהותי באורחות חייהם וגילו תובנה מלאה לבחירותיהם המוטעות ולפסול במעשיהם. ככלל, אין באסמכתאות השונות, גם לא באלה אליהן הפנתה ההגנה קביעה נורמטיבית, כי במצב ה"רגיל" העבירות מהסוג שביצעו הנאשמים בתיק שבפניי מאפשרות להימנע מהטלת עונשי מאסר לריצוי בפועל.

ההגנה טענה, כי עניינו של נאשם 2 מורכב יותר. בפתח הטיעונים נתבקשה קבלת תסקיר משלים בעניינו של נאשם 2. בית המשפט דחה את העתירה ואולם בהמשך, בצעד חריג, הוגשה בקשה בהסכמת המאשימה לקבלת תסקיר משלים וזה אכן הוגש.

נטען ביחס לנאשם 2, כי מדובר באדם צעיר, נעדר עבר פלילי רלוונטי, אשר קיבל אחריות והודה במעשיו. נטען, כי שירות המבחן התרשם כי הנאשם גדל ללא דמות אב, עובדה אשר השליכה על האישיות שלו עד היום. הנאשם הגיע למצב של גידול הסם לאור משבר הקורונה והעובדה כי הוא יצא מאיזון וקיבל החלטה שגויה אשר כיום מבין אותה ומצר עליה.

ב"כ הנאשם עתרה לכך שבית המשפט יבוא לקראת הנאשם לנוכח חלוף הזמן, והעובדה כי שהה במעצר חודשיים ועוד כשנה בתנאים מגבילים.

כן הפנתה לטענותיה באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה בעניינו של הנאשם 1.

ההגנה עתרה לכך שבית המשפט יאמץ את המלצת שירות המבחן, כאשר לשיטתה גם בעניינו של הנאשם 2 המתחם יכול להתחיל מעבודות שירות.

ביום **24.10.22** הצדדים השלימו טיעוניהם לעונש באשר לנאשם 2, בעקבות התסקיר הנוסף שהוגש בעניינו.

המאשימה טענה, כי המלצת שירות המבחן אינה הולמת את חומרת מעשיו של הנאשם. נטען, כי מאסר בפועל לא ימנע את קבלת ההליך הטיפולי, ככל שהנאשם אכן מבקש להשתלב בו. עוד נטען, כי הנאשם נעדר הבנה מהותית של הדברים וכן של הסיטואציה שהיה שרוי בה ולא נטל אחריות למעשיו.

ב"כ הנאשם הפנתה לתסקיר המעלה את האפשרות, כי התנהלות הנאשם ועמדותיו קשורות בבעיה קוגניטיבית או נפשית ממנה סובל הנאשם. נטען, כי הנאשם בעל קשיים וכי קשיים אלה בצירוף הקושי שלו לבטא את עצמו עלולים להשליך באופן קיצוני על חייו וכן להביא לתוצאות קשות אם יוטל עליו עונש מאסר.

לדעת ההגנה, עולה מהתסקיר, כי הנאשם מביע חרטה ומבין את הטעות שעשה. נטען כי שני הנאשמים אינם נמצאים ב"ראש הפירמידה" אלא מדובר באנשים נורמטיביים שנגררו למעשים לנוכח מגפת הקורונה.

עוד במעמד הדיון ונוכח הערות בית המשפט כי הטענות הפרטניות בנוגע לנאשם 2 אינן נתמכות בעובדות, ולאחר ששוחחה עם נאשם 2, עתרה ההגנה לדחיית הדיון לצורך שליחתו לקבלת אבחון מקצועי. המאשימה התנגדה לעתירה זו. הנאשם עצמו מסר כי הוא מסכים לאיבחון אך במענה לשאלות הכחיש קיומה של בעיה כלשהי, עמד על כך שאינו סובל בעיה אלא הוא נוטל מדי פעם "אקמול" בלבד. בנסיבות אלה, הדיון נדחה לעיון ומתן גזר דין.

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם:

7. מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה ולפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת האשם של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליה. ביישום עיקרון ההלימה וקביעת מתחם העונש במקרה קונקרטי, בית המשפט יתחשב בשלושת אלה: הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנוהגת; נסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

8. הערכים המוגנים בעבירות סמים הם הגנה על בריאות הציבור ועל שלומו הפיזי והנפשי וכן על רכוש, מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים עקב השימוש בסמים. חקיקת הסמים נועדה לעקור את נגע הסמים מהשורש. והמחוקק מצא להחמיר בעבירות ייצור וגידול הסם ולהשוותן לסחר בסמים, מבחינה נורמטיבית. בגידול הסמים לצרכי הפצה טמון פוטנציאל לנזק רחב, לא רק למעורבים הישירים בביצוע העבירה ואף לא רק לצרכנים המיועדים, אלא לציבור כולו: לבני המשפחה, לבעלי העסקים והציבור הנפגע מעבירות הרכוש הנלוות לעיתים קרובות לתלות בסם, לציבור המצוי במרחבים הציבוריים שהאווירה ואיכות החיים בהם נפגמת כתוצאה מהתופעה הנרחבת של הפצת הסם. כך, במקומות הבילוי, בכבישי הארץ, בגנים ובפארקים הציבוריים.

9. לעניין זה ראו דבריו הברורים של הרכב בית המשפט המחוזי בתל-אביב במסגרת עפ"ג 46738-09-14 **מדינת ישראל נ' צקבאשווילי ואח'** (31.12.14):

"גידול סמים לשיטתנו כמוהו, מבחינת החומרה, כסחר והפצת סמים. לא זו בלבד, אלא שבהינתן המציאות הנוכחית שבה גידול הסמים הפך להיות למכת מדינה יש להילחם בו בחומרה כאשר הביטוי לכך יהיה בהרמת רף הענישה. המגדלים והמפצים מצויים באותו מקום עצמו מבחינה ערכית ומעשית גם יחד. שניהם גורמים לכך שכמות סם מוצאת דרכה לשוק הסמים הרווי ממילא. הגידול, הסחר והיבוא, תהא הדרך לכניסתו לשוק של הסם אשר תהא - המכורים לסמים עושים בעזרתו צעד נוסף במדרון הסמים ומי שאינו מכור עדיין, יכול ויעשה את הצעד הראשון והקריטי בדרך להתמכרות לסם. הפגיעה בערך המוגן היא אותה פגיעה [...]"

10. בבחינת **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** מדובר בפגיעה ברף הבינוני וזאת בשים לב לכך שמדובר בגידול של 600 שתילים אשר הגיעו, בעת התפיסה, למשקל של 35 ק"ג. מדובר בכמות מסחרית לא מבוטלת. עם זאת, ובשונה ממקרים אחרים שגם הובאו לעיל, לא נתפסו במקום סמים בשלבי הכנה או ייצור שונים.

11. בבחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, גידול מסחרי של סמים מצריך היערכות והשקעה מראש וכן במהלך הגידול ולאורך זמן. עם זאת, בפני בתי המשפט מובאים גם מקרים שהם ברף חמור יותר ממקרה זה, ולמשל, במעבדות ביתיות משוכללות ועתירות השקעה בזמן ובמשאבים.

לעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש מקום להבחנה מסוימת בין שני הנאשמים וזאת בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן. לעניין זה יודגש, כי העובדות היחידות העומדות בפני בית המשפט הן העובדות המוסכמות על פי כתב האישום המתוקן. בתסקירי שירות המבחן מובאות מפי הנאשמים עובדות נוספות, חלקן אינן עולות בקנה אחד עם כתב האישום שבו הודו ובעיקר עמדותיהן של הנאשמים בפני שירות המבחן מתאפיינות בהשלכת מירב האחריות זה על כתפיו של האחר וכן על גורמים חיצוניים עלומים.

מן העובדות שבפני עולה, כי מדובר בגידול משותף בצוותא חדא במסגרתו נאשם 2 ביצע את מרבית הפעילות הפיסית הקשורה בגידול הסמים.

12. עוד להתייחס בבחינת הנסיבות המשליכות על קביעת המתחם לשאלת היחס שבין כמות השתילים למשקלם. בעניין זה הפסיקה הנוהגת היא, כי מספר השתילים והיקף התשתית הם המשקפים את חומרת העבירה, את מידת ההשקעה וההכנה ואת מידת המעורבות בתעשיית הסמים. שאלת המשקל של הסמים אשר נתפסו בפועל היא במידה רבה מקרית ותלויה בשלב שבו נחשפה הפעילות העבריינית על ידי גורמי האכיפה. משקל הסמים, כאשר מדובר בגידול, אינו משליך על מידת האשמה של הנאשמים.

ראו בהקשר זה עפ"ג (ב"ש) 39979-05-21 **אגיביב נ' מדינת ישראל**:

"הכלל שנקבע בפסיקה, ואשר בהחלט מחמיר את הענישה בעת האחרונה, קובע, כי מתחם העונש ההולם ייקבע בהתאם לעקרון המנחה, תוך מתן משקל לפגיעה בערכים המוגנים, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה בנסיבות הקשורות לביצוע העבירה. כך גם בעבירות של גידול, ייצור והחזקה של סמים מסוכנים, כאשר מירב המשקל יינתן להיקף הגידול והחזקה של הסמים ולהיקף פוטנציאל לגידול בהחזקה לאור כמות השתילים שגידל הנאשם. כמו כן, יינתן משקל למשאבים שהשקיע הנאשם על מנת לקדם הצלחת הגידול. המשקל של הסם בעבירות של גידול סמים, הגם שהוא רלוונטי, עדיין מדובר בנקודת זמן מקרי, היינו מועד גילוי העבירה ע"י המשטרה, כאשר אין כל מקום לדרוש מהמשטרה להמתין עד שהשתילים יגדלו רק כדי להחמיר בענישה. די בכמות השתילים כדי ללמד על פוטנציאל הנזק הצפוי מהעבירה, ובמקרה שבפנינו, מדובר בכמות גבוהה ביותר של שתילים".

יצוין כי באותו מקרה, אושר מתחם של 20-36 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעה בגידול 1,800 שתילים במשקל 12.5 ק"ג במעבדה ביתית מצוידת היטב. על הנאשם הוטלו 28 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים ובהם 20,000 ₪ קנס.

13. בבחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** עיינתי באסמכתאות הרבות אליהן הפנו ב"כ הצדדים ובפרט באלה שניתנו על ידי ערכאות הערעור המנחות, חלקן גם צוטטו בפסקי הדין של הערכאות הדיוניות. העיון מלמד, כי במקרים שונים נקבעו מתחמי ענישה במנעד המשקף בעיקר את נסיבות הגידול ואת היקפו, ותוך התחשבות בטיב ובהיקף התשתית, מספר השתילים, כמות הסם בפועל, ונסיבות אחרות של מעשה העבירה. אכן במקרים מסוימים בתי המשפט סטו ממתחם העונש ההולם והטילו על נאשמים עונשים לריצוי בעבודות שירות נוכח שיקולי שיקום משמעותיים. עם זאת, קיימים פסקי דין של הערכאות המנחות מהתקופה האחרונה הקובעים כי גם נוכח שיקולי שיקום יש לתת משקל בכורה לשיקולי הגמול וההרתעה ונדחו המלצות שיקומיות של שירות המבחן.

נוכח כל האמור לעיל לא ניתן את עתירת ההגנה לקבוע מתחם ענישה המתחיל ממאסר הניתן לריצוי בעבודות שירות. יש לקבוע, כי מתחם העונש ההולם בעניינו של **נאשם 1 הוא 12-30 חודשי מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלווים ואילו בעניינו של הנאשם 2 - 18-36 חודשי מאסר בפועל בצירוף עונשים נלווים.**

סטייה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום:

14. על פי סעיף 40ד(א) לחוק העונשין: "קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן..."

סעיף זה מנחה את בית המשפט לבחון שיקולים פרטניים המצדיקים, במקרה קונקרטי, לפעול מתוך חריג לכלל ולא להטיל על נאשם את העונש ההולם את מעשיו אלא להעדיף את השיקום על פני ההרתעה והגמול.

15. בבחינת נסיבות המקרה עניינו של נאשם 1 שונה מזה של נאשם 2.

בעניינו של נאשם 1 קיימים שיקולי שיקום מסוימים הראויים להתייחסות. נאשם 1 הוא בעל שאיפות נורמטיביות הנתמכות גם בכך ששירת שירות צבאי מלא והוא שומר על יציבות בתעסוקה. שירות המבחן התרשם מהבעת חרטה ומהתבוננות פנימית בליקויים בשיקול הדעת שהובילו אותו לבצע את העבירה.

עם זאת, נטילת האחריות מצדו של הנאשם אינה שלמה, הוא אינו מכיר בחלקו בביצוע העבירה כשותף בגידול, כפי שהורשע, ומטיל את האחריות לביצוע העבירה על אחיו כשלשיטתו, מעידתו העצמית מתמצית באי-דיווח ובהעלמת עין.

בנסיבות אלה שיקולי השיקום במקרה זה אינם יכולים להוביל לתוצאה עליה ממליץ שירות המבחן, גם לו התעלם בית המשפט משיקולי הגמול והרתעת הרבים. בבוא בית המשפט לאזן בין שיקולי הגמול וההרתעה ובין השיקולים הפרטניים, מידת ההתחשבות אינה יכולה להוביל אלא להתחשבות באורכה של תקופת המאסר אשר תוטל על נאשם 1.

ביחס לנאשם 2, חרף מאמציה הכבירים של ההגנה ואף נכונות המאשימה להפנות את נאשם 2 לקבלת תסקיר נוסף, באופן חריג לאחר שמיעת הטיעונים לעונש, לא ניתן לקבוע כי קיימים שיקולי שיקום כלל. המלצת שירות המבחן אינה הולמת את תוכן התסקיר וגם לא את הפסימיות הרבה המובעת בתסקירים עצמם מסיכויי הצלחת הטיפול העתידי, שלמעשה הנאשם כלל לא החל בו.

הנאשם אינו מכיר באחריותו לעבירה, מטיל את כלל האחריות לביצועה על אחרים וממוקד במחשבות של גילוי הגורמים אשר דיווחו למשטרה והובילו לחשיפת שדה הסמים, על מנת לדרוש מהם פיצוי. הנאשם לא מורתע כלל מההליך ואינו רואה פסול אמיתי בהתנהלותו. האפשרות, כי חלק מבחירותיו ומהתנהלותו של נאשם זה נובעת מקשיים אובייקטיביים הועלתה על ידי ההגנה אך בסופו של דבר נותרה כעננה מפושטת בלבד, ברמת החשד הראשוני, כאשר הנאשם עצמו לא התגייס כלל אף לא להעלאת טענות ברורות או רצון ברור וכן לבחון את מצבו. במצב דברים זה, נותרת אך הערכת המסוכנות המשמעותית להמשך התנהגות פורצת גבולות ועוברת חוק ועל בית המשפט לתת משקל משמעותי לשיקולי הרתעת היחיד, בצד השיקולים הנוספים של גמול והרתעת הרבים.

16. בבחינת עניינו של נאשם 1, בהמשך לנתונים שהובאו לעיל ולאחר שלקחתי בחשבון את העובדה, כי הוא נעדר הרשעות קודמות, את הימשכות ההליך ואת משך הזמן בו שהה בתנאים מגבילים ומשיקולי השיקום החלקיים, ניתן להסתפק בהטלת עונש שהוא בתחתית מתחם הענישה.

בבחינת עניינו של נאשם 2, בהמשך לנתונים שהובאו לעיל ולאחר שלקחתי בחשבון את העובדה, כי אין לחובתו הרשעות רלוונטיות, את הימשכות ההליך ואת משך הזמן בו שהה בתנאים מגבילים, יש להטיל עליו עונש בחלקו העליון של השליש התחתון של המתחם.

סוף דבר:

17. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים כמפורט לעיל אני מטילה על הנאשמים את העונשים הבאים:

לנאשם 1:

- א. 12 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה.
 - ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים. המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו יעבור הנאשם עבירת סמים מסוג פשע.
 - ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו.
- את הקנס ניתן לשלם כעבור 3 ימים מהיום באחת מהדרכים הבאות:

- בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000.
- במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת בשוברי תשלום).

לנאשם 2:

- א. 22 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה.
 - ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים. המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו יעבור הנאשם עבירת סמים מסוג פשע.
 - ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו.
- את הקנס ניתן לשלם כעבור 3 ימים מהיום באחת מהדרכים הבאות:

- בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000
- במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת בשוברי תשלום).

ניתן בזאת צו להשמדת מוצג - סמים וציוד - בכפוף לחלוף תקופת הערעור.

מכשירי טלפון יוחזרו לבעלים.

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ח חשוון תשפ"ג, 22 נובמבר 2022, בהעדר הצדדים.